

TEKNOLOJİ, UZAKTAN ÇALIŞMA, SANAL KONGRELER: FİKRİ MÜLKİYET CAMİASININ GELECEĞİ Mİ?

Covid-19 salgını, Türkiye’de hayatımıza 2019 yılının sonunda uzak diyarlardan şaşırtıcı bir haber olarak girdi. Bu virüsün çok değil sadece birkaç ay içinde tüm dünyayı saracağı ve belirsiz süre ile bizi evlerimize hapsedeceğini ise galiba pek çoğumuz tahmin edemedik. Virüsün Avrupa kıtasına sıçraması ve bize yaklaşması günlerinde ise, “yaz aylarında geçecekmiş, zaten sıcakta yaşamıyormuş” gibi umut ve avuntular içindeydik. Neyse ki, bugünlerde aşılanmanın başlaması ile tünelin ucunda biraz ışık gözüktü.

Ofis çalışanları bu süre içinde güçlükleri de olsa evden çalışmaya alıştı ve biraz da buna uyum sağlamak zorunda kaldı. Peki bu dönemde neler oldu? Fikri mülkiyet alanında çalışan avukatlar, vekiller ve uzmanlar bu uzaktan çalışmadan nasıl etkilendi? Uzaktan çalıştığımız, sanal kongrelerde iş geliştirme yapmaya çalıştığımız bu hayat tarzı kalıcı mı?

Bu soruların cevapları hala çok net olmamakla birlikte, bu bir senede neler yaşadık ve bundan sonra neler hayatımızda olacak bir düşünelim. Örneğin senelerdir aslında *freelance* bilgisayar yazılımcısı, mimar, tasarımcı, grafiker gibi kavramlar duyduğumuz halde, evden çalışan avukatlara ve vekillere çok alışkın değildik. Şimdi is bazılarımızın hayatında “uzaktan çalışma” kalıcı hale geldi, ofis alanları küçüldü, “istediğin yerden çalışabilme” prensipleri benimsenmeye başlandı. Yapılan araştırmalar ofis çalışanlarının, %75’ine yakın bir oranının Covid-19 sonrası da evden çalışma imkanına sahip olmak- tan memnun olacağını belirtiyor. Ofis çalışanları, Covid-19 sonrasında haftada üç gün evden çalışma imkanına sahip olmak istiyor ve eğer sürekli evden çalışma ortamı olursa, bulundukları şehirden taşınabileceklerini söylüyor.¹ Demek ki öyle ya da böyle, ofis teknolojisine evlere taşınmanın ve bunun bize kazandırdığı zaman ve sağladığı verimliliğin getirdiği bir mutluluk var. Yukarıdaki soruların kesin cevapları olmasa da, dijital ve teknolojik gelişmelerin mesleğimizin geleceğinde büyük yer kaplayacağı; salgın geçtikten sonra dahi sanal ofisler, dijital çözümler ve hukuk teknolojilerinin hep gündem- de olacağını tahmin etmek güç durmuyor. Elbette, danışmanlık ve hizmet sektörlerinde, dolayısıyla avukatlık ve vekillikte işleri evden yürütmek kolay değil. Zira bunlar esasında müvekkil ile birebir iletişimde kalmanın çok önemli olduğu ve sosyal yanı çok ağır basan meslekler.

Covid-19’un, fikri ve sınai mülkiyet alanında çalışan avukat ve vekiller açısından en büyük etkilerinden biri, hepimizin her sene heyecanla beklediği, muhtemelen yabancı müvekkiller ile yüz yüze görüşmek için nadide ve yegane fırsatları olan INTA ve AIPPI dünya kongrelerinin sanal olarak düzenlenmesi oldu. Bu iyi mi yoksa kötü bir gelişme mi? Galiba ikisi de. Bu kongreler, pek çoğumuz için var olan müvekkillerimizle bağlarımızı güçlendirmek ve dünyanın farklı ülkelerinden meslektaşlar ve bu alanda çalışan kişilerle tanışmak için büyük bir fırsat ve birbirimizle etkileştığımız güzel anıların bir kaynağı idi. Bunu sanal ortamda da yakalamak elbette büyük bir şans. Covid-19 salgının bundan 20 sene önce olduğunu düşünsenize.

Seyahat kısıtlamaları, mutant virüs varyantları derken, 2021’de de kongrelere evlerimizden ve bilgisayar başından mı katılırız bilinmez. Ama aslına bakarsak, virüs elimizden seyahat şansını alırken, gelişen video konferans teknolojileri sayesinde, kongreleri beklemeksizin yurt dışı ile çok daha sık toplantı yapar hale geldiğimiz de bir gerçek. Bu krizden galip çıkanın da video konferans teknolojileri olduğunu kabul etmemek mümkün değil.

2020 yılının INTA ve AIPPI sanal kongre deneyimleri ise bu yazı dizisinin devamında olacak. Fikri ve sınai mülkiyet alanında çalışanların yeni dünya düzeninde yeni bir iş yapış şekli benimsemek durumun- da kaldığı ve buna hızlı adapte olduğunu görmek güzel. Ama pek çoğumuz için senenin “o zamanı” olan dünya kongrelerini özlemediğini de söyleyemeyiz.

* Avukat, Marka ve Patent Vekili, mine.guner@esin.av.tr

